
Titulus V.

DE ORATIONE.

Rub. 5. *In Missa solemnī cum dicitur Dominus vobiscum et Oratio, Diaconus et Subdiaconus stant retro post Celebrantem. Flectamus genua dicitur a Diacono, a Subdiacono vero Levate, illo primum genuflectente, hoc primum surgente; Celebrans vero non genuflectit.*

315. *Celebrans cantat Dominus vobiscum, Oremus et orationem unam aut plures, ut in missa privata, hoc solum notando, quod sub Dominus vobiscum et Oremus manus lentius extendat et jungat, ita ut in initio cantus eas extendat, et in fine jungat.*

Diaconus et subdiaconus sub Dominus vobiscum stant retro post celebrantem, et deinde prævia reverentia facta, cum celebrante accedunt ad cornu epistolæ, diaconus per secundum gradum et subdiaconus per planum, latus sinistrum totaliter ad altare vertentes. Infra orationes stant eodem modo post celebrantem juxta rubricas tit. IV, n. 7, diaconus scilicet in secundo gradu, et subdiaconus in plano.

Diaconus autem, deficiente cæremoniario vel sacerdote assistente, si folia missalis sint vertenda, accedit ad illud latus celebrantis, circa quod folia vertere debet; folia semper vertit illa manu, quæ a celebrante est remotior; foliis autem versis statim recedit post celebrantem: in accessu tamen ad latus celebrantis, et recessu ab eodem, item in transitu de uno latere celebrantis stantis in cornu epistolæ ad alterum, nullam reverentiam facere debet, nisi medium altaris attingat.

Diaconus et subdiaconus ad Oremus, nomina Jesu, Mariæ, Sancti, cujus fit missa vel specialis commemoratio,

ac Papæ caput cum celebrante inclinare debent, ut dictum est n. 127.

316. *Plures orationes et lectiones si dicendæ sint, manent celebrans, diaconus et subdiaconus post Kyrie eleison in cornu epistolæ.*

Celebrans dicit Oremus, et, post Flectamus genua et Levate, orationem more solito; non genuflectit ad Flectamus genua, sed interea stat junctis ante pectus manibus. Dicta oratione, legit lectionem eodem modo ac epistolam, et sic deinceps.

Diaconus et subdiaconus stant retro post celebrantem infra Oremus et orationem, ut supra dictum est. Cum celebrans dixerit Oremus, diaconus dicit Flectamus genua, et subdiaconus Levate. Diaconus dicens Flectamus genua, primum genuflectit unico genu, et statim etiam genuflectit subdiaconus, qui dicens Levate, primum surgit, et tum etiam surgit diaconus. Ad initium cujusque lectionis diaconus et subdiaconus se sistunt uti ad introitum missæ, scilicet diaconus a dextris celebrantis et subdiaconus a dextris diaconi; post singulas lectiones respondent Deo gratias, præterquam in fine quintæ lectionis Danielis in sabbatis quatuor temporum; et in fine cujusque lectionis redeunt ad sua respectiva loca retro post celebrantem, donec hic orationem finierit.

Oremus, Flectamus genua, Levate, orationes et subsequentes lectiones possunt cantari, vel etiam tantum legi, quia supra in rubricis tantum dicenda præscribuntur, et in rubricis gen. tit. XVI, n. 3, inter cantanda non numerantur. Si cantentur, aliquis lector, et defectu lectoris subdiaconus lectiones cantare potest manibus libro vel pulpito appositis.

Not. 1. Licet quidam ad *Flectamus genua* genuflexionem utriusque genu exigant, supra tamen dictum esse diaconum et subdiaconum flectere debere unico tantum genu, quia hæc genuflexio fit sine mora, et vox *genua* quamvis pluraliter dicatur, respicit omnes præsentis. 2. Diaconum et subdiaconum posse, sed non debere respondere celebranti in missa cantata ad illa, ad quæ chorus respondet, cujus responsum celebrans expectare tenetur.